

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d. :
Commissie :
Portefeuillehouder : mevrouw A. Gamri (wethouder)
Zaaknummer : 1242916
Productiedatum : 17 maart 2024

Onderwerp

Toekomstvisie muziekonderwijs Bloemendaal

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 26 maart 2024

besluit:

1. Akkoord te gaan met de voortzetting van de publiekrechtelijke organisatievorm van de muziekschool, zoals beschreven in de toekomstvisie muziekonderwijs;
2. Het college opdracht te geven een "adviescommissie muziekonderwijs" in te stellen conform artikel 84 van de gemeentewet;
3. De Verordening tot regeling en instandhouding van een gemeentelijke muziekschool in te trekken met ingang van 1 juni 2024;
4. Een bedrag van € 60.000 ten behoeve van het opstellen van een ontwerp voor het multifunctioneel laten maken van het gebouw van de muziekschool ten laste van de flexibele algemene reserve via verwerking in het begrotingsresultaat 2024 beschikbaar te stellen.

De raad voornoemd, d.d.

de griffier,

de voorzitter,

Voorgesteld besluit

1. Akkoord te gaan met de voortzetting van de publiekrechtelijke organisatievorm van de muziekschool, zoals beschreven in de toekomstvisie muziekonderwijs;
2. Het college opdracht te geven een "adviescommissie muziekonderwijs" in te stellen conform artikel 84 van de gemeentewet;
3. De Verordening tot regeling en instandhouding van een gemeentelijke muziekschool in te trekken met ingang van 1 juni 2024;
4. Een bedrag van € 60.000 ten behoeve van het opstellen van een ontwerp voor het multifunctioneel laten maken van het gebouw van de muziekschool ten laste van de flexibele algemene reserve via verwerking in het begrotingsresultaat 2024 beschikbaar te stellen.

Aanleiding en beoogd effect

Aanleiding

In december 2021 is een rapportage verschenen over de haalbaarheid van een verzelfstandiging van de gemeentelijke muziekschool Jaap Prinsen. Deze rapportage is opgesteld naar aanleiding van een aangenomen amendement in de raad van 2 juli 2020.

De rapportage (opgesteld door Berenschot) is op 1 februari 2022 aan de gemeenteraad toegezonden. Op 26 oktober 2022 heeft de commissie samenleving het college verzocht een standpunt in te nemen met betrekking tot de verschillende scenario's die voorlagen.

In september 2023 heeft het college een voorstel aan de raad voorgelegd waarbij zij de raad om wensen en bedenkingen heeft gevraagd op het voornemen van het college om de muziekschool te verzelfstandigen. De punten van besluitvorming riepen bij de commissie echter zodanige vragen op dat het voorstel niet voor besluitvorming is aangeboden aan de gemeenteraad. De commissie heeft het college verzocht om vanuit een bredere blik opnieuw naar de organisatievorm van de muziekschool te kijken en hierbij een visie op muziekonderwijs in de gemeente (nu en in de toekomst) te formuleren.

Het college heeft de afgelopen maanden gewerkt aan een notitie waarbij de huidige situatie volledig in kaart is gebracht. Dit vormt de basis voor de beschreven ambities, doelstellingen en de toekomstvisie. De notitie wordt afgesloten met een aantal mogelijke scenario's.

Beoogd effect

Met dit voorstel wil het college duidelijkheid verschaffen over het muziekonderwijs in de gemeente. Door te kiezen voor een scenario wordt er perspectief geboden aan de muziekschool, de docenten, de leerlingen en de inwoners van de gemeente Bloemendaal.

Politieke keuzeruimte

De beschreven ambities en doelen kunnen vanuit zowel een publieke vorm als vanuit een geprivatiseerde organisatievorm bereikt worden. De keuze tussen de verschillende scenario's is daarmee met name een politieke afweging: een keuze in de mate van sturing en regie, de wijze van toezicht en controle, de wijze van stimuleren van innovatie en doorontwikkeling en de wijze van financiering. En een afweging of de uitvoering van muziekonderwijs wel of niet nog bij een gemeentelijke organisatie hoort/past.

Gedachtegang

Argumenten

1. *Het college heeft een voorkeur voor scenario B (voortzetten huidige organisatievorm aangevuld met een adviescommissie), waarbij zij in de toekomst scenario C (verzelfstandiging) niet uitsluit.*

Het college ziet nog steeds de meerwaarde van de verzelfstandiging van de muziekschool (bv om het cultureel ondernemerschap te stimuleren). Echter gelet op de benodigde doorontwikkeling (zie punt 3), is het op dit moment niet opportuun om te kiezen voor verzelfstandiging.

2. *Een onafhankelijke adviescommissie draagt bij aan de inhoudelijke doorontwikkeling van de muziekschool (H 3.7.2.).*

De afgelopen maanden zijn alle aspecten van het muziekonderwijs in de gemeente onderzocht en beschreven. Er is een toekomstvisie beschreven met ambities, kernwaarden en doelstellingen. In de huidige organisatievorm kunnen deze ambities en doelstellingen gerealiseerd worden. Echter, ziet het college wel mogelijkheden om de muziekschool verder te professionaliseren. Een onafhankelijke adviescommissie kan daar een belangrijke bijdrage aan leveren.

Een adviescommissie (op grond van artikel 84 Gemeentewet) kan gevraagd en ongevraagd adviseren over de doorontwikkeling van de muziekschool. Zoals bijvoorbeeld over innovatie, verbinding en samenwerking met andere partijen en optimalisering van de bereikbaarheid en zichtbaarheid. Door leden aan te stellen met specifieke expertise, kan deze commissie een meerwaarde hebben bij het realiseren van doelstellingen, de verzakelijking, professionalisering en inhoudelijke doorontwikkeling.

Het is ook een manier om de lokale gemeenschap meer te betrekken bij de muziekschool en vanuit meerdere perspectieven naar belangrijke elementen in de doorontwikkeling te kijken. Daarnaast kan een adviescommissie bijdragen aan innovatie door input te leveren op de plannen van de muziekschool.

3. *Op korte termijn worden een aantal aanpassingen doorgevoerd binnen de huidige structuur.*

Er zijn een aantal verbeteringen mogelijk waardoor de muziekschool zich maximaal kan ontwikkelen en er op korte termijn stappen gezet kunnen worden om de muziekschool verder te professionaliseren. Deze verbeteringen hebben betrekking op:

- *De lesgeldtarieven (H 2.7):* in vergelijking met andere gemeenten zijn de tarieven laag. Het college heeft de directie opdracht gegeven om de lesgeldtarieven met ingang van het schooljaar 2024-2025 met 10% te verhogen en voor de jaren erna een verdere verhoging te overwegen en de tarieven aan te laten sluiten op de tarieven voor muziekonderwijs de regio. Daarnaast worden er op dit moment lessen gegeven (muziek op schoot) waarbij deelname gratis is. Voorgesteld wordt om ook voor deze activiteiten (in lijn met andere gemeenten) ook lesgeld te vragen. De verwachting is dat deze verhoging op jaarbasis ongeveer € 30.000 aan extra baten oplevert (bij een verhoging van 15% is dat circa € 45.000).
- *Optimaal gebruik van het pand (H 2.8.2.):* het pand wordt in de weekenden, ochtenden en tijdens schoolvakanties minimaal gebruikt. De inkomsten van de muziekschool kunnen verder worden verhoogd door de verhuur van ruimten te maximaliseren.
- *Bereiken van potentiële leerlingen in Bennebroek en Vogelenzang (H 3.6.2.):* het aantal leerlingen uit Bennebroek en Vogelenzang is laag. De afstand tot die dorpskernen is groot en de keuze van ouders om bijvoorbeeld naar de muziekschool in Hillegom te gaan, ligt voor de

hand. Op dit moment onderzoekt de directie van de muziekschool op welke wijze het muziekaanbod in de genoemde dorpskernen toegankelijker gemaakt kan worden.

- *Inzet op basisscholen (H 2.8.4):* voor de ondersteuning van de 16 basisscholen heeft de muziekschool een budget van ruim € 40.000 ter beschikking. Met dit bedrag probeert de muziekschool een programma op maat te maken per school. In het schooljaar 2022-2023 maakten slechts 5 basisscholen gebruik van dit aanbod. De andere scholen maken gebruik van ofwel op maat gemaakte projecten ofwel een voorstelling voor de onderbouw op school of een voorstelling van de bovenbouw in Caprera. Deze taak is voor de muziekschool een intensieve (coördinerende) opgave. Gelet op het feit dat stichting Hart op alle basisscholen het "cultuurmenu" aanbiedt en dat de basisscholen ook beschikking hebben over middelen vanuit de verordening financiële materiële gelijkstelling, wordt voorgesteld dit bedrag niet meer uit te geven aan dit doel.-Het bedrag valt vrij ten gunste van de exploitatie.

4. *De verordening tot regeling en instandhouding van een gemeentelijke muziekschool is verouderd (H 2.3).*

De genoemde verordening dateert uit 1977. Feitelijk wordt er al geruime tijd niet meer op alle onderdelen volgens de verordening gewerkt. Dat is niet verwonderlijk: de verordening is sinds 1977 niet geactualiseerd of gewijzigd en is daardoor sterk verouderd en niet meer in lijn met verschillende (organisatie) ontwikkelingen. Gelet op de positie van de muziekschool, als onderdeel van de gemeente, is een verordening niet noodzakelijk. Voorgesteld wordt om de verordening dan ook in te trekken (zie ook 2.3 Juridische grondslag, toekomstvisie muziekonderwijs).

Alternatieven (H 3.7)

De alternatieven zijn beschreven in de "toekomstvisie muziekonderwijs". Het is ook mogelijk om de in de huidige vorm door te gaan (zonder adviescommissie) of te kiezen voor verzelfstandiging (scenario C).

Overwegingen van het college

Het college ziet nog steeds meerwaarde van de verzelfstandiging van de muziekschool. Echter gelet op de benodigde doorontwikkeling, is het op dit moment niet opportuun om te kiezen voor verzelfstandiging. Er zijn belangrijke inhoudelijke stappen te zetten die bijdragen aan professionalisering, zichtbaarheid en de sturing/regie op de muziekschool. Daarvoor is het nodig dat de verschillende rollen binnen de organisatie duidelijk zijn en er een sterkere regie wordt gevoerd op de muziekschool. Een voorbeeld hiervan is de organisatorische inbedding van de directie van de muziekschool onder het domein sociaal en een structureel formeel overleg waarbij de verschillende betrokkenen (directie muziekschool, domeinmanager sociaal, ambtenaar cultuur, financiën, facilitaire zaken en HR) aanwezig zijn.

Daarnaast ziet het college de meerwaarde van een onafhankelijke adviescommissie die het college gevraagd en ongevraagd adviseert maar welke ook de directie kan ondersteunen bij de beoogde doorontwikkeling. Dat betekent dat het college een voorkeur heeft voor scenario B (voortzetten huidige organisatievorm, aangevuld met een adviescommissie).

Middelen

Financiële middelen

Voor het instellen van een adviescommissie zijn financiële middelen nodig. Net als bij de Wmo adviesraad is het gebruikelijk de leden een vergoeding te geven voor hun bijdrage aan de commissie.

Mocht uw raad opdracht geven tot het instellen van een dergelijke commissie, zal het college uitwerken op welke wijze de adviescommissie vorm krijgt en uw raad t.z.t. vragen de benodigde middelen beschikbaar te stellen. Vervolgens zullen de voorgestelde verbeteringen leiden tot aanpassing van de begroting 2024 en volgende jaren. Deze financiële effecten zullen in een aanpassing van de begroting worden meegenomen en u te zijner tijd als voorstel begrotingswijziging worden aangereikt.

Voor nu wordt voorgesteld een bedrag van € 60.000 voor het maken van een ontwerp voor een multifunctioneel gebouw waarbij ook duurzaamheid een belangrijk element is ten laste van de flexibele algemene reserve via verwerking in het begrotingsresultaat 2024 beschikbaar te stellen. De flexibele algemene reserve is daarvoor toereikend. Dit is onderdeel van besluitvorming.

Voor het jaar 2025 zal in de Kademota nader worden ingegaan op de toekomstvisie van het muziekonderwijs. De benodigde financiële middelen voor een volledige renovatie van het gebouw zullen worden meegenomen bij de voorbereiding van de begroting 2025. Een deel van de uit deze investering voortvloeiende kapitaallasten zal worden gecompenseerd door de te verwachte hogere verhuuropbrengsten en vrijval van overige exploitatielasten.

Participatie

In aanloop naar het beschrijven van de toekomstvisie is met vrijwel alle betrokkenen gesproken: de directie, docenten, onderwijs, etc. De input is meegenomen en verwerkt in de toekomstvisie.

Communicatie

De directie is persoonlijk op de hoogte gebracht van het voorkeursscenario van het college en het voorstel aan de gemeenteraad. De docenten zijn/worden in april geïnformeerd.

Samenwerking (Heemstede)

N.v.t.

Vervolgproces/evaluatie

Vervolgproces

Nadat uw raad heeft besloten over dit voorstel zal het college vervolgstappen uitwerken om te komen tot implementatie van een adviescommissie. Er zal duidelijk beschreven worden wat de taken van de commissie zijn, de wijze van het geven van advies, de frequentie van overleg, het aantal leden, de zittingsduur en de vereiste expertise. Vervolgens zal het college de leden gaan werven en benoemen.

Het college heeft de directie van de muziekschool gevraagd om een uitvoeringsplan te schrijven om te komen tot een gestructureerde aanpak van de inhoudelijke doorontwikkeling en profilering (zoals opgenomen in H 3.6). Een aantal stappen kan al op korte termijn gerealiseerd worden (zoals bijvoorbeeld het verhogen van de lesgeldtarieven).

Na goedkeuring door uw raad zal het college de opdracht uitzetten bij een ontwerp- of architectenbureau om het gebouw van de muziekschool multifunctioneel en duurzaam te maken.

Evaluatie

Voorgesteld wordt om na twee jaar (eind 2026) de gekozen organisatievorm te evalueren.

Bijlagen

Toekomstvisie muziekonderwijs Bloemendaal (maart 2024)

Achterliggende documenten

Haalbaarheidsonderzoek duurzame verzelfstandiging gemeentelijke muziekschool Bloemendaal
(Berenschot, december 2021)

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester.

, gemeentesecretaris.

